

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

కవితార్కికసింహ సర్వతంత్రస్వతంత్ర  
శ్రీమద్వేదాంతదేశిక విరచితం మహాకావ్యం

॥ యాదవాభ్యుదయః ॥

॥ ఏకోనవింశః సర్గః ॥

*This document\* has been prepared by*

***Sunder Kidāmbi***

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

**His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam***

---

\*This was typeset using skt, L<sup>A</sup>T<sub>E</sub>X, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ యాదవాభ్యుదయః ॥

॥ ఏకోనవింశః సర్గః ॥

నిత్యప్రబుద్ధమపి నిర్మలయా స్వదృష్ట్యా

నిద్రాణవద్దరనిమిలితనేత్రపద్మం।

ప్రాబోధికిభిరుపసేదురితివ వాగ్భిః

స్వాధీనమర్త్యతనయం శ్రుతివందినస్తం ॥ 19.1 ॥

యామిన్యపైతి యదునాథ విముంచ నిద్రాం

ఉన్మేష మృచ్ఛతి తవోన్మిషితేన విశ్వం।

జాతః స్వయం ఖలు జగద్ధితమేవ కర్తుం

ధర్మప్రవర్తనధియా ధరణీతలే త్వం ॥ 19.2 ॥

అశ్రాంతసంత తిభిరాభరణప్రకాశైః

ఆరాత్రికం ప్రముఖయంత్య ఇవోపచారం।

ఇచ్ఛంతి తే ప్రథమదృష్టిమనన్యలభ్యాం

పద్మాననాః పదనివేశనధన్యహస్తాః ॥ 19.3 ॥

వృద్ధాః కథంచిదరరం వ్యతిభిద్య హైమం

దౌవారికాస్తవ గృహీతసుజాతవేత్రాః।

నిర్గచ్ఛతః ప్రవిశతశ్చ నిశామయంతో

నాథ త్వదేకహృదయా న భజంతి తంద్రీం ॥ 19.4 ॥

విశ్వైకతీర్థభజనేన విశుద్ధిమంతో

నిద్రోఽఙ్ఘితా నిగమసీమ్ని నిశాత్యయే చ।

వైతానికాఽ విధివశేన విహృత్య వహ్నిః  
పుణ్యాశయాః పరిచరంతి పురోధసన్తే || 19.5 ||

నిద్రావశేన నిభృతేక్షణముత్థితానాం  
ద్విత్రాణి మంథరపదాన్యపగత్వరీణాం |  
కాలే గృహీతముచితే రశనాః కథంచిత్  
మౌనవ్రతం జహతి ముగ్ధవధూజనానాం || 19.6 ||

సంత్యజ్యతే తరలమౌక్తికజాలదృశ్యైః  
తారాగణైస్త్రదశవర్తృ తమాలనీలం |  
పద్మాపతేరమృతనిర్మథనావసానే  
దుగ్ధాంబురాశిప్యషత్తైరివ రూపమగ్ర్యం || 19.7 ||

నాథ స్ఫురంతు్యపయతి ద్యుమణిప్రకాశే  
న జ్యోతిరింగణగణా న చ తారకాద్యాః |  
తేజస్వినోఽపి తమసైవ సమృద్ధిమంతః  
త్వత్సన్నిధౌ ముషితభాస ఇవ త్వదనేయే || 19.8 ||

ఆనర్తితాఽ సలలితం దివసావసానే  
వాచాలరత్నవలయైర్నిజహస్తతాలైః |  
నిద్రాలసాఽ మృగదృశో గృహనీలకంతాన్  
ఆవాసయష్టిశిఖరాదవరోహయంతి || 19.9 ||

న్యత్యంతు్యదీరితఘనస్తనితామకాండే  
నేదీయసీం తవ నిశమ్య విభాతనాందీం |  
చిత్రా తపత్రపరిమండలచారుబర్హాః  
శృంగారయోనిశరపత్రరుచో మయూరాః || 19.10 ||

నిర్గత్య చిత్రగరుతో నిలయాంతరేభ్యః  
తారస్వనాస్తరుణవిద్రుమతాప్రచూడాః |

రత్నాంకణేషు రమణీభిరవేక్ష్యమాణాః  
 క్రీడారణం విదధతే కృకవాకువర్యాః || 19.11 ||

ప్రాప్తాస్తులాం హరితకోమలబాహ్యపత్తైః  
 కించిత్పరిస్ఫురితశోణముఖైః సరోజైః |  
 వామభ్రువాం వలయపంక్తిషు సంచరంత్యో  
 మంజు క్వణంతి మణిపంజరశారికాస్తే || 19.12 ||

ప్రత్యక్షితే తమసి యాస్యతి విప్రకర్షం  
 సంఘన్నభానుమతి సంప్రతి జీవలోకే |  
 గంగాయమానసలిలం నిజరశ్మియోగాత్  
 సిష్టాసయేవ సితభానురుపైతి సింధుం || 19.13 ||

ప్రత్యూషఘర్మసమయేన సమగ్రధామ్నా  
 శోషం ప్రజత్యమృతరశ్మిమయూఖపూరే |  
 అహ్నాయ కైశ్చిదభిఘాతమవాప్నువత్యః  
 తారాః ప్రయాంతి విలయం తనుబుద్బుదాభాః || 19.14 ||

పత్యూస్త్విషాం ప్రజహతః ప్రథమాభి తల్పం  
 సంధ్యాసరోరుహదృశః ప్రథమోత్థితాయాః |  
 సీమంతితే తిమిరకుంతలమధ్యభాగే  
 సిందూరరాజిరివ భాతి మయూఖరేఖా || 19.15 ||

జ్యోత్స్నాపదేశమవధూయ సితోత్తరీయం  
 స్తోకావశేషితసదాభరణప్రబంధా |  
 అంగీకరోత్యరుణభావితమంగరాగం  
 ప్రాచీ దిశా దినపతిం పరిభోక్తుకామా || 19.16 ||

నిర్ణిజ్య సంప్రతి నిశాంగనివేశలగ్నం  
 కాలేయపంకమివ సంతమసం కలంకం।  
 క్షోణీభృతామరుణదీధితయోఽనురక్తాః  
 పాదానలక్తకరసైరివ రంజయంతి ॥ 19.17 ॥

ప్రాదుర్భవిష్యతి చరాచరజంతువర్గే  
 ప్రాప్తాఽరుణేన విధునా తమసా చ వేలా।  
 ఆభాతి భావితపరస్పరలేశయోగా  
 మాయావిపక్తిరివ లోహితశుక్లకృష్ణా ॥ 19.18 ॥

ఉన్నిద్రపద్మనయనః సుభగోత్పలాభః  
 సంభావితో మునిగణైరుపపన్నబోధైః।  
 రాగోత్తరాం శ్రియమవాప్య రథాంగశోభీ  
 జాతః స ఏష సమయో జగదేకసేవ్యః ॥ 19.19 ॥

నీతః శ్రమం నిహతరాత్రివరూఢినీకః  
 చంద్రాతపత్రవినిపాతవిలుప్తభూమా।  
 ప్రత్యూషవైరివిభవేన పరాహతాత్మా  
 కాలప్రతీక్ష ఇవ గచ్ఛతి కామవీరః ॥ 19.20 ॥

యోఽసౌ జనస్య దిశతీవ సుధానిధానం  
 జాతధ్వనిః శ్రుతిషు జాగరదుందుభిస్తే।  
 మనేః స ఏవ మదనస్య నిశాచరస్య  
 స్వచ్ఛందసౌప్తికనివృత్తిమభివ్యనక్తి ॥ 19.21 ॥

అంతర్బహిశ్చ తమసా పరిముచ్యమానే  
 జాగర్యయా జగతి సంప్రతి దీప్యమానే।  
 పంచాయుధశ్చిరపరిశ్రమశాంతిమిచ్ఛన్  
 నిద్రాముపైతి హృదయేషు నితంబినీనాం ॥ 19.22 ॥

అగ్రే భవన్ గురురివ స్వయమానకానాం  
 ఆదిష్టనంపదివ కంధరయా తవైషః |  
 వ్యక్తప్లుతేన నినదేన విశుద్ధవర్ణః  
 ప్రస్తౌ తి నాథ నిగమాన్ ప్రతిబోధశంఖః || 19.23 ||

ముగ్ధాః స్వముష్టిపరిమేయమనోజ్ఞమధ్యాః  
 పర్యాయచాపలతికా ఇవ పంచబాణః |  
 ప్రాస్తానికప్రణయదుర్వివనయోపశాంత్యై  
 ప్రత్యక్షయన్ ప్రతినివర్తయతీవ యూనః || 19.24 ||

అంతశ్చకాసదసితో త్పలమంకయోగాత్  
 భాసోన్మదేవ పరిమీలితతారకార్ధా |  
 నిష్పీతకాంతిమకరందరసం ప్రతీచ్యాం  
 నీహారభానుచషకం నిదధాతి సంధ్యా || 19.25 ||

దృష్ట్వా నిమీలితవతీం నియతిప్రభావాత్  
 ఆత్మప్రియాం కుముదినీమవధూతధామా |  
 చ్యోతత్తుషారనయనోదకబిందురిందుః  
 ప్రస్తానమిచ్ఛతి మహత్ప్రతిపన్నదైన్యః || 19.26 ||

భోక్తుం దివం నిజవియోగవిలుప్తదీప్తిం  
 ప్రాగేవ తీవ్రరుచినా ప్రహితేవ సంధ్యా |  
 మాలిన్యయోగమపనీయ కరావమర్శ్యైః  
 ప్రాయో యథార్హమనులింపతి కుంకుమేన || 19.27 ||

అర్ధేన పాటలమనూరుకరానుషంగాత్  
 అర్ధాంతరేణ మణిమేచకమంతరిక్షం |  
 అస్పృష్టతాపమధిరోహతి నిస్తమస్కం  
 సంవీతపీతవసనేన తులాం త్వయైవ || 19.28 ||

పద్మాపదాంబురుహయావకపింగభాసా  
 భాసా నితాంతముదయాంతరితస్య భానోః |  
 ఆరజ్యతే గగనమద్య జగత్ప్రసూతేః  
 నాభీసరోరుహాభువా రజసేవ గాత్రం || 19.29 ||

దగ్ధం తమో దనుజబృందమివాంబురాశేః  
 ఉత్తస్థుషో మధురిపోరివ తిగ్మధామ్నః |  
 ఉన్మేషిణీ సుమనసాముదితా పురస్తాత్  
 చక్రప్రభామనుకరోతి మరీచిమాలా || 19.30 ||

దృష్టిద్వయం నియతకాలమిదం ప్రజానాం  
 ఏకా నిమీలతి తయోరితరాఽప్యలక్ష్యా |  
 తత్తాదృశోస్తవ దృశోర్యుగపత్ప్రబోధాత్  
 ఆలోకయోగమనఘం భజతాం త్రిలోకీ || 19.31 ||

ప్రాచీనశైలవిషయే ప్రచురాంశురేఖాం  
 సంధ్యాదశామరుణరాగఘృతావసీక్తాం |  
 కాలో నిధాయ సృజతీవ శనైస్తదంతే  
 తిగ్మద్యుతిం త్రిభువనైకమహాప్రదీపం || 19.32 ||

పర్యాప్తరశ్మినికరేణ సువృత్తభూమ్నా  
 సూర్యేందుబింబయుగలేన సమస్థితేన |  
 ఆభాతి కాలవణిజా పరికల్ప్యమానా  
 నక్తందివక్షణతులేవ నభః స్థలశ్రీః || 19.33 ||

నైశం తమః క్షిపతి నందితచక్రవాకే  
 పద్మాః ప్రబోధయతి భావితమిత్రభావే |  
 దృష్టిం ప్రసాదయతి దర్శితసత్పథేఽస్మిన్  
 దోషోల్బణా కుముదినీ బహుమానశూన్యా || 19.34 ||

పాదస్పృశాం దిశతి భూమిభృతాం ప్రకాశం  
 సత్త్వం సమేధయతి సద్భిరుదీరితార్హ్యః |  
 తేజోగణానపి తిరస్కరుతే స్వదీప్త్యా  
 చక్రప్రియస్త్యమివ సంప్రతి చండభానుః || 19.35 ||

ఆజానపాండరతనుః పరభాగమృచ్ఛన్  
 నీలాంబరద్యుతిముషా నిజలాంఛనేన |  
 స్ఫీతాకృతిః పరిగతో మదరాగలక్ష్యా  
 వీర త్వదగ్రజ ఇవైష విభాతి చంద్రః || 19.36 ||

సంధ్యోపరాగసమయం ప్రతిలభ్య పుణ్యం  
 స్నాతుం నిశా గగనసౌధతలావతీర్ణా |  
 ఆరక్తరూపమవలంబయతా కరాగ్రం  
 పత్యా సహ ప్రవిశతీవ పరం సముద్రం || 19.37 ||

దేవ త్వయావ దివసాగమజాగరూకే  
 సంరక్తవిశ్వముదయం సవితర్యుపేతే |  
 అస్తం శనైరభిపతన్ భజతే మృగాంకః  
 త్వద్వైరివారవనితావదనేంద్వవస్థాం || 19.38 ||

రాజాఽస్తమేతి సుహృదా మదనేన సార్థం  
 దీనాకృతిః కుముదినీదృఢబద్ధకోశా |  
 వైరీ సమేతి విషమాశ్వ ఇతీవ భీతా  
 ఛాయాచ్ఛలేన భజతే గగనం త్రియామా || 19.39 ||

ఆమృశ్య రాత్రిమరుణోదయజాతపుష్పాం  
 ప్రాప్తానుతాప ఇవ సత్పథలంఘనేన |  
 జ్యోత్స్నాంశుకం ద్విజపతిః పరిధాయ నూనం  
 వ్రీడానతో విశతి వారినిధిం వివర్ణః || 19.40 ||

అభ్యేతి భానురుదయాద్రిమసహ్యతేజాః

స్థాతుం స ఏష సమయో న మమేతి పశ్యన్ |  
ప్రాయః సమాశ్రయతి పాశభృతాఽభిగుప్తం  
తారాపతిశ్చరమసాగరతోయదుర్గం || 19.41 ||

మూలే మనాగ్భవతి ముంచతి పూర్వభాగం

శైథిల్యమృచ్ఛతి తమాలరుచిస్త్రియామా |  
ఆకృష్యతే చరమశైలవనే విహర్తుం  
సీరాయుధేన యమునేవ సుధాంశునేయం || 19.42 ||

ప్రస్థానకాలభజనాత్ పరితోషితేన

జ్యోత్స్నాత్మికాం హరివధూసహజేన దత్తాం |  
ప్రాయేణ నాకవనితానఖదీప్తి లక్ష్యాం  
శేషాపటిం చరమభూభృదసౌ దధాతి || 19.43 ||

సూక్ష్మాభిరామనిజదీధితిసూత్రలంబీ

పర్యంతలగ్నతిమిరాలకదర్శనీయః |  
సిందూరరంజిత ఇవైష విభాతలక్ష్యాః  
సీమంతమౌక్తికమణిః ప్రతిభాతి చంద్రః || 19.44 ||

ప్రాలేయరూషితమిదం ప్రథమేతరాభౌ

మగ్నైకదేశమనుయాతి మృగాంకబింబం |  
మానచ్ఛిదాం మకరకేతనసాయకానాం  
శాణోపలం చిరనిఘర్షణకర్మితార్థం || 19.45 ||

ఆదౌ వరాభముదితం శరపాండు మధ్యే

పశ్చాన్మధూకపరిధూసరమిందుబింబం |  
సంపద్యతే పునరదృశ్యతమామవస్థాం  
కాలార్పితం కరజచిహ్నమివ క్షపాయాః || 19.46 ||

వైశం తమిస్రమరుణేన విలుప్తసారం

నిః శేషయన్నయముదేతి మయాఖమాలీ।

సత్సేవనేన పురతో ముషితైకదేశం

విద్యావతాం వృజినరాశిమివాంతరాత్మా ॥ 19.47 ॥

ఉద్గచ్ఛతా పురుషకేసరిణేవ పూష్ణా

కాలే తమో విదలితం కరజైః ప్రవాళైః।

గాఢం హిరణ్యకశిపోరివ గాత్రమన్యత్

సంధ్యాచ్ఛలేన రుధిరం క్షరతీవ సాంద్రం ॥ 19.48 ॥

ప్రాప్తోదయస్య తపనస్య తవేవ ధామ్నా

క్షిప్తో గుహాంతరనిరుద్ధ ఇవాంధకారః।

విశ్వావలోకననిరోధవియాతవృత్తైః

అత్యాహితస్య పరిపాకమివైష భుంక్తే ॥ 19.49 ॥

మగ్నా చిరం మహతి సంతమసాంబురాశౌ

దంష్ట్రాభిరామరుచినా దివసాగమేన।

ఉత్థిప్యతే దనుజశోణితలోహితేన

ప్రాయో వరాహవపుషా విభునేవ భూమిః ॥ 19.50 ॥

నిద్రామపాస్య తమసా చ దృశో నిరోధం

ప్రత్యజ్ముఖం ప్రథమతః ప్రథయన్ ప్రకాశం।

నిఃశ్రేయసప్రతిపదేన నిజేన ధామ్నా

విశ్వం సమాధిరివ దర్శయతే వివస్వాన్ ॥ 19.51 ॥

ఆశాపరీతమవివేకమివాంధకారం

శంకాశతాస్పదమలక్షితసర్వతత్త్వం।

నిర్ధూయ సంప్రతి నిశామివ బాహ్యవిద్యాం

తత్త్వావసాయ ఇవ భాతి విభాతకాలః ॥ 19.52 ॥

నిర్విశ్య చంద్రసితపద్మరసం నిశాత్మా  
 లోలంబజాతిరభితో లులితాన్యపుష్పా |  
 త్వద్వక్త్రచంద్రనిరపాయరసానిదానీం  
 పద్మానుపైతి పరితోషితరాజహంసాః || 19.53 ||

నాత్యంతతః కుముదినీ ప్రతిపన్ననిద్రా  
 నాతీవ బోధముపయాతి సరోజినీ చ |  
 ఏతేన నూనమనయోరవిశేషదృశ్యా  
 నాథానువృత్తినియతేవ భవత్యవస్థా || 19.54 ||

పర్యన్యతా సురభి పద్మపరాగజాలం  
 పక్షానిలేన పరిధూననసంభవేన |  
 సంధుక్షయంతి మకరధ్వజహవ్యవాహం  
 శాంతం పునఃపునరమీ సరసీషు హంసాః || 19.55 ||

కాలోత్థితాః స్థితిభృతో గుణయంత్రితత్త్వాత్  
 దానోదకార్ద్రకరపుష్కరదర్శనీయాః |  
 సంఖావయంత్యభిముఖాః సమయోపయాతాన్  
 భృంగాః వసీపకజనానివ వారణేంద్రాః || 19.56 ||

గంజాముపేత్య మదకుంజరగండపాలిం  
 మత్తాః సమీక్ష్య మధుపాః పరిఘూర్ణమానాః |  
 శుద్ధాని హంత కుముదాని తమస్యపేతే  
 భూయస్తదన్వయభయాదివ సఙ్కుచంతి || 19.57 ||

సత్త్వక్షమాధికతయా శయితాః పృథివ్యాం  
 నిద్రామయాం వ్యపగమధ్య నిజామవిద్యాం |  
 నిః సంగవృత్తినియతాః స్థిరసంయమార్హాః  
 ముంచంతి సంప్రతి మదం ముదితా గజేంద్రాః || 19.58 ||

సైన్యాదయస్తవ హయాః సమయే ప్రబుద్ధాః  
 చత్వార ఏవ నిగమాస్తవ మూర్తిమంతః |  
 ఆవర్తయంత్యతనుహేషితవీచిభేదైః  
 వైరాత్రికం వటుభిరధ్యయనం ప్రవృత్తం || 19.59 ||

ఆయోధనే విహరణేఽప్యవధానవంతః  
 ప్రాజ్ఞైః పరిచ్ఛదపరిష్కరణోపచారైః |  
 సంయోజయంతి రథయోగవిదః శతాంగం  
 తార్క్ష్యం ద్వితీయమివ సారథయస్తద్దీయం || 19.60 ||

నిద్రావశేషవిగమేఽపి మదానుషంగాత్  
 మందం దృశో ముకులయంతి మదావలేంద్రాః |  
 ఏషామనూరుకిరణైరరుణీకృతానాం  
 సప్తస్రుతాం భవతి సాంధ్యపయోదలక్ష్మీః || 19.61 ||

ఆలక్ష్య దూరమవరోధగృహోదముష్మాత్  
 స్వాభావికం వదనమారుతసౌరభం తే |  
 అంభోరుహం గుణమపత్రపయః సమీరో  
 మందం పరిభ్రమతి మందిరదీర్ఘికాసు || 19.62 ||

ఆఘూర్ణితాని మృదునా పవనేన పద్మా-  
 న్యావేదయంతి మదలేశమయీమవస్థాం |  
 నిర్గచ్ఛతాం తవ చ వారవధూజనానాం  
 నిద్రావశేషకలుషాణి విలోచనాని || 19.63 ||

రేణూత్కరాః సరసిజోత్పలకైరవాణాం  
 కుర్వంత్యనూరుతిమిరేందురుచిప్రకాశాః |  
 ప్రాయః సముద్రతరుణీపరికర్మభూతాం  
 చర్చాం నవీనఘస్యణాగురుచందనానాం || 19.64 ||

అధ్యాసితం కుముదతల్పమపోహ్య కాలే  
 పద్మోత్పలాని శనకైః శ్రియమావ్రజంతీం |  
 సంవీజయంత్యలఘుచామరదర్శనీయైః  
 పక్షైః స్వయం పరిజనా ఇవ రాజహంసాః || 19.65 ||

ప్రత్యూషలక్షణరసాయనసంప్రయోగాత్  
 ప్రాలేయరశ్మిమహసా జరనేవ ముక్తాః |  
 పద్మోత్పలప్రభృతిభిః పరికర్మవతోఽ  
 గృహ్లాంతి యౌవనదశాం గృహదీర్ఘికాస్తే || 19.66 ||

ఔద్యానికీషు సుమనః స్వనవాప్తపూర్వం  
 నూనం సరోరుహవనేషు చ నూతనేషు |  
 ఆదిత్యతే వదనమారుతసౌరభం తే  
 శయ్యానికాయ్యమభితో విహరన్ సమీరః || 19.67 ||

అర్చ్యస్య సంప్రతి సతామవగాఢతీర్థా  
 మనేఽప్రగృహ్య నలినీ మకరందమర్ఘ్యం |  
 వ్యక్తద్విరేఫనినదా విహితాభిముఖ్యా  
 పత్యుస్త్విషాం ప్రణయతీవ కరప్రసారం || 19.68 ||

జ్యోత్స్నాసఖీం కుముదినీం భ్రమరః ప్రహృష్యన్  
 నిర్విశ్య నిత్యపరిశుద్ధరుచిం నిశాయాం |  
 రాగాదుపైతి నలినీం రజసాఽభిజుష్టాం  
 కిం నామ నాచరతి మన్మథహస్తవర్తీ || 19.69 ||

సంధ్యాచ్ఛలేన పురుషోత్తమ సాంప్రతం తే  
 సైవాధునా భృగుసుతా తమసాం నిహంత్రీ |  
 భూయః సముత్థితవతీ ధృతపుండరీకా  
 భోగాయ సాగరగృహాద్భువనైకయూనః || 19.70 ||

చంద్రాతపత్రిదివశైవలినీప్రవాహే  
 మగ్నోత్థితాం కమలినీముపసేవమానాః |  
 ప్రత్యగ్రభిన్నముకులప్రసృతైః పరాగైః  
 ఉత్థాపయంత్యగురుధూపమివోత్పలిన్యః || 19.71 ||

పౌరందరీం దిశమనూరునిబద్ధరాగాం  
 దృష్ట్వా తథా పరిణమత్యపరా దిశాఽపి |  
 స్త్రీణాం గతానుగతికప్రతిపత్తిభాజాం  
 ఖ్యాతం తతో భవతి కామితకామినీత్వం || 19.72 ||

నిద్రాయతే కుముదినీ చిరసంప్రబుధా  
 సుప్తా ప్రబోధముపయాతి సరోజినీ చ |  
 యామేషు వృత్తిమనయోరధిగమ్య నూనం  
 శిష్యాయితం త్వదవరోధనితంబినీభిః || 19.73 ||

మిత్రస్య లుప్తతమసోఽప్యతిరాగభాజః  
 సంప్రేక్షణం మమ న యుక్తమితివ మత్వా |  
 మీలత్యసౌ కుముదినీ సహ తారకాభిః  
 ప్రాప్తం వ్రతం తదిహ రాజపరిగ్రహాణాం || 19.74 ||

ఆమోదయోగమవశాత్ సహసాఽఽశ్రయంతే  
 పత్యుస్త్విషాం తవ చ పాదనిషేవణేన |  
 క్షిప్తాస్త్వయా హృది గృహీతశుచః క్షితీంద్రాః  
 స్వాంతర్నివిష్టమధుపాశ్చ సరోజకోశాః || 19.75 ||

ఆవిస్మితైరమృతసింధుతరంగకల్పైః  
 ఆకేకరప్రియతమాజనదృష్టిభోగైః |  
 త్వత్సఖశాయనికసూరిగణేన సార్ధం  
 నిర్వేశయోగముపయామ నిరీక్షణైస్తే || 19.76 ||

అధిగతనిలయానామౌపవాహ్యాద్విపానాం  
 మదపయసి వితన్వన్ మజ్జనోన్మజ్జనాని |  
 ప్రవహతి పవమానః స్పందయన్ మందమందం  
 పరిణమదరుణిమ్నః పంకజారణ్యకోశాన్ || 19.77 ||

ఉపవనమధుపానామున్మదస్వైరగీతైః  
 తనుమరుదుపదిష్టైశ్చారులాస్వైర్లతానాం |  
 దరవిలులితదానైర్దంతినాం కర్ణతాలైః  
 సమయసముచితం తే భాతి సంగీతకృత్యం || 19.78 ||

హరతి రతివిహారైరర్ధవిస్రంసితానాం  
 యువజనహృదయాని శ్రాంతపంచాయుధాని |  
 ఉపహితగుణమారాదుత్థితాభిర్వధూభిః  
 కుటిలనియమితాగ్రం గుంభనం చూలికానాం || 19.79 ||

క్షితిరియమవధూతధ్వాంతనీలోత్తరీయా  
 వికసితముఖపద్మా వ్యక్తసంధ్యాంగరాగా |  
 అభిమతకరదానా నిర్వ్యపేక్షా త్వదన్వైః  
 అనుభవితుమివ త్వాం దర్శయత్యాత్మరూపం || 19.80 ||

మధున ఇవ దయాయాః సామరస్యం దధానైః  
 కమలవనమనన్యాం కాంతిమధ్యాపయద్భిః |  
 ఫణిపతిరమణీయం దేవ పర్యంకముజ్ఘన్  
 పరిణమయ శుభం నః పావనైరక్షిపాతైః || 19.81 ||

దినముఖమితి నామ శ్రావితః సూతపుత్రైః  
 అభజత జితనిద్రో జాగరం యాదవేంద్రః |  
 సరిదపగమకాలే సాధుసంరక్షణార్థం  
 మునిభిరివ స ఏవ స్తూయమానో ముకుందః || 19.82 ||

ధనమివ నిగమానాం ధర్మముత్తంభయిష్యన్  
త్రిజగదనువిధేయం కర్మ నిష్పాద్య సాంధ్యం।  
సితగుణపరిధానైః సేవితో మంత్రిముఖ్యైః  
అలమకురుత నాథో హైమమాస్థానపీఠం॥ 19.83 ॥

॥ ఇతి కవితార్కకసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య శ్రీమద్వేంకటనాథస్య  
వేదాంతాచార్యస్య

కృతిషు యాదవాభ్యుదయే మాహాకావ్యే ఏకోనవింశః సర్గః॥